

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 309/2023-17

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej a sudcov Rastislava Kaššáka (sudca spravodajca) a Miloša Maďara v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátskou kanceláriou JUDr. Rudolf Manik, PhD., MBA, MHA – ADVOKÁT s. r. o., Masarykova 2, Košice, v mene ktorej koná advokát a konateľ JUDr. Rudolf Manik, PhD., MBA, MHA, proti postupu Okresného súdu Košice I v konaní vedenom pod sp. zn. 38 Csp 41/2018 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) 12. októbra 2022 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Košice I (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 38 Csp 41/2018 (ďalej aj „napadnuté konanie okresného súdu“). Navrhuje v napadnutom konaní okresnému súdu prikázať konať bez zbytočných prietahov a domáha sa priznania primeraného finančného zadosťučinenia v sume 38 000 eur, ako aj náhrady trov konania spojených s podaním ústavnej sťažnosti.

2. Podstatou ústavnej sťažnosti je tvrdenie sťažovateľa o nečinnosti okresného súdu v napadnutom konaní. V konaní vo veci samej má sťažovateľ procesné postavenie žalobcu; podanou žalobou (na okresný súd doručenou 26. februára 2018, pozn.) sa domáha proti žalovanej [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „žalovaná“), zaplataenia poisťného plnenia v sume 380 000 eur s príslušenstvom (v nadväznosti na sťažovateľom utrpené poškodenie jeho pravého kolena a chrbtice vrátane obmedzenia pohyblivosti sťažovateľa následkom lézie krížového väzu v dôsledku úrazu sťažovateľa, pozn.) z poisťnej zmluvy č. 610/009663-1.

3. K priebehu napadnutého konania (do dňa podania ústavnej sťažnosti, pozn.) uviedol, že vo veci sa dosiaľ uskutočnilo len jedno pojednávanie 29. novembra 2018, avšak vo veci meritórne rozhodnuté nebolo. Dodal, že tvrdenia obsiahnuté v ním podanej žalobe boli pritom v priebehu napadnutého konania preukázané 4 nezávislými znaleckými posudkami (č. 2/2018 [REDAKOVANÉ], č. 18/2019 [REDAKOVANÉ], č. 2/2020 [REDAKOVANÉ] a č. 10/2020 [REDAKOVANÉ], pozn.), pričom 2 z týchto posudkov boli spracované znalcami ustanovenými okresným súdom. Poukázal tiež na to, že 4. apríla 2022 navrhol do napadnutého konania pripojiť spis v právoplatne ukončenom konaní okresného súdu (sp. zn. 12 C 114/2016, pozn.), v ktorom si obdobne uplatňoval nárok z poistnej zmluvy a zo strany žalovanej poisťovne mu v danom prípade už bolo poistné plnenie aj uhradené. Ďalej uviedol, že 13. januára 2022 a 3. mája 2022 podal na okresnom súde žiadosti o nariadenie pojednávania vo veci, čomu nebolo vyhovené.

4. Na okraj k skutkovému stavu veci ústavný súd poznamenáva, že je mu z vlastnej rozhodovacej činnosti známe (konanie vedené pod sp. zn. I. ÚS 157/2022), že sťažovateľ z titulu plnenia z poistnej zmluvy č. 610/009663-1 viedol na okresnom súde aj konanie pod sp. zn. 17C 174/2016.

II.

Argumentácia sťažovateľa

5. Sťažovateľ namieta primárne nečinnosť okresného súdu a argumentuje, že s prihliadnutím na rozsiahle dokazovanie vo veci je toho názoru, že na základe dosiaľ vykonaných dôkazov uniesol dôkazné bremeno spočívajúce v preukázaní opodstatnenosti ním uplatneného nároku (na zaplatenie poistného plnenia, pozn.). Na základe vypracovaných znaleckých posudkov (uvedených v bode 3 tohto uznesenia, pozn.) tak podľa neho už mohol okresný súd vo veci meritórne rozhodnúť. Pretože sa tak nestalo, nachádza sa (podľa tvrdenia sťažovateľa, pozn.) enormne dlhú dobu (v čase podania ústavnej sťažnosti viac ako 4 roky, pozn.) v právnej neistote. Tiež argumentuje, že po výsledkoch znaleckých dokazovaní nie je vec príliš skutkovo, právne alebo procesne zložitá a okresný súd len umelo v dôsledku jeho nečinnosti predlžuje napadnuté konanie. Podotkol, že okresnému súdu vždy poskytoval súčinnosť a nijak neprispel k neprimeranej dĺžke napadnutého konania. Vyslovil zároveň presvedčenie, že napadnuté konanie, ktorého predmetom je nárok na zaplatenie poistného plnenia, malo byť už dávno (na súde prvej inštancie, pozn.) meritórne ukončené a doterajšia dĺžka napadnutého konania výrazne prevyšuje iné obdobné procesy.

III.

Vyjadrenie okresného súdu a prehľad procesných úkonov

III.1. Vyjadrenie okresného súdu:

6. Ústavný súd si v rámci prípravy predbežného prerokovania ústavnej sťažnosti od okresného súdu vyžiadal jeho vyjadrenie k ústavnej sťažnosti. Okresný súd vo svojom vyjadrení sp. zn. I Spr V 274/2023 doručenom ústavnému súdu 16. mája 2023 po stručnom zhrnutí okresným súdom doteraz vykonaných procesných úkonov v napadnutom konaní poukázal na to, že prejednávaná vec síce nie je po právnej stránke zložitá, avšak vyššiu mieru zložitosti predstavuje skutková stránka veci. Argumentoval tiež tým, že na účel zistenia skutkového stavu veci (trvalých

následkov úrazu sťažovateľa, pozn.) je potrebné vykonať rozsiahle dokazovanie, avšak v dôsledku prijatých opatrení v súvislosti so zamedzením šírenia ochorenia COVID-19 v období od marca roku 2020 až do marca roku 2022 bolo náročné zabezpečiť potrebné vyšetrenie sťažovateľa a tiež vypracovanie znaleckého posudku. Zároveň uviedol, že aj vyjadrenia sporových strán k predkladaným súkromným znaleckým posudkom si vyžadovali dlhší čas, pretože išlo o odborné vedomosti a sporové strany museli podávané vyjadrenia konzultovať s odborníkmi z radov lekárov.

III.2. Prehľad procesných úkonov:

7. Ústavný súd z obsahu okresným súdom predloženého súdneho spisu týkajúceho sa napadnutého konania zistil, že sťažovateľ podal žalobu o zaplatenie poistného plnenia na okresnom súde 26. februára 2018 (okresný súd vyzval žalovanú na podanie vyjadrenia k žalobe 20. marca 2018; žalovaná vyjadrenie k žalobe podala 2. mája 2018, pozn.). Následne okresný súd sťažovateľa vyzval 24. mája 2018 na podanie repliky a 6. septembra 2018 nariadil pojednávanie na 29. november 2018 (sťažovateľ 24. októbra 2018 okresnému súdu doručil vyjadrenie a doplnenie predloženého znaleckého posudku, ktoré okresný súd 6. novembra 2018 zasielal na vyjadrenie žalovanej, pozn.). Pojednávanie uskutočnené 29. novembra 2018 bolo odročené na neurčito s tým, že okresný súd zaviazal sťažovateľa, aby sa najneskôr do 28. februára 2019 dostavil na výzvu žalovanej na vyšetrenie u ňou označeného špecializovaného lekára. Dňa 4. apríla 2019 sťažovateľ doručil okresnému súdu vyjadrenie a znalecký posudok (žalovaná požiadala okresný súd o predĺženie lehoty opakovane o 30 dní na vyjadrenie k predloženému znaleckému posudku, pričom predmetné vyjadrenie spolu s ďalšími návrhmi na doplnenie konania okresnému súdu doručila 27. júna 2019, pozn.). Podanie žalovanej bolo sťažovateľovi zaslané na vyjadrenie 7. augusta 2019 (sťažovateľ vyjadrenie okresnému súdu doručil 11. septembra 2019, pozn.) a predmetné vyjadrenie spolu s výzvou na oznámenie návrhov na doplnenie dokazovania okresný súd žalovanej poslal 21. októbra 2019 (následne žalovaná okresný súd požiadala o predĺženie lehoty na vyjadrenie do 31. januára 2020 z dôvodu zabezpečenia súkromného znaleckého posudku, pozn.). Okresný súd preto uznesením č. k. 38 Csp 41/2018 zo 4. decembra 2019 prerušil napadnuté konanie do 31. januára 2020. Následne opakovane [uzneseniami z 19. februára 2020 (do 30. apríla 2020), z 21. mája 2020 (do 31. augusta 2020) a z 1. októbra 2020 (do 31. októbra 2020) prerušil napadnuté konanie kvôli opakovaným žiadostiam žalovanej na predĺženie lehoty na predloženie súkromného znaleckého posudku (v dôsledku toho, že kvôli opatreniam týkajúcim sa pandémie COVID-19 nebolo možné zabezpečiť posudok vyšetrením sťažovateľa, pozn.)]. Žalovaná 2. novembra 2020 okresnému súdu doručila opätovnú žiadosť o predĺženie lehoty na predloženie súkromného znaleckého posudku z dôvodu, že znalecký ústav ju 30. októbra 2020 upovedomil o tom, že kvôli opatreniam v súvislosti s pandemiou COVID-19 nebude možné dodržať stanovený termín na jeho vypracovanie. Sťažovateľ 6. novembra 2020 na okresný súd predložil ďalší znalecký posudok (ktorý okresný súd zaslal žalovanej na vyjadrenie 11. decembra 2020, pozn.). Okresný súd uznesením č. k. 38 Csp 41/2018 z 19. januára 2021 uložil žalovanej poriadkovú pokutu 200 eur pre nepredloženie súkromného znaleckého posudku. Žalovaná predmetný súkromný znalecký posudok (vypracovaný spoločnosťou [REDAKOVANÉ], pozn.) na okresnom súde predložila 26. marca 2021 (okresný súd 30. marca 2021 vyzval sťažovateľa na podanie vyjadrenia k nemu; sťažovateľ si vyžiadal predĺženie lehoty na podanie vyjadrenia, ktoré na okresný súd následne doručil 24. mája 2021; žalovaná na to podala repliku

9. júna 2021 a k tomuto vyjadreniu sťažovateľ po jeho žiadosti o predĺženie lehoty na vyjadrenie podal dupliku 7. októbra 2021, ktorú okresný súd zaslal na vyjadrenie žalovanej 2. novembra 2021; žalovaná svoje vyjadrenie doručila 9. novembra 2021, pozn.). Následne žalovaná 16. marca 2022 okresnému súdu doručila vyjadrenie k znaleckému posudku predloženému sťažovateľom (ktorý jej bol doručený sťažovateľom 18. januára 2022 až po urgencii zo strany žalovanej, pozn.) a sťažovateľ repliku k tomuto vyjadreniu podal 7. apríla 2022. Okresný súd 21. apríla 2022 požiadal (4. mája 2022 a 15. júna 2022 urgoval, pozn.) o vyjadrenie [REDAKOVANÉ], či je ochotný vypracovať znalecký posudok (ktorý v odpovedi okresnému súdu doručenej 19. júla 2022 odmietol znalecký posudok vypracovať z dôvodu jeho preťaženia, pozn.). Následne okresný súd 22. augusta 2022, 23. augusta 2022 a 7. septembra 2022 požiadal o vyjadrenie, či sú ochotné vypracovať znalecký posudok, [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] (zároveň uznesením č. k. 38 Csp 41/2018 z 24. augusta 2022 prerušil napadnuté konanie do času podania kontrolného znaleckého posudku znaleckým ústavom z Českej republiky, pozn.), na čo oslovené nemocnice okresnému súdu 30. augusta 2022, resp. 7. septembra 2022 a 13. septembra 2022 oznámili, že nie sú schopné kontrolný znalecký posudok vyhotoviť, pozn.). Okresný súd 10. októbra 2022 (na základe podaného odvolania sťažovateľa zo 6. septembra 2022, keď sťažovateľ okresnému súdu zároveň na jeho výzvu oznámil, že nesúhlasí s mimosúdnym riešením veci, pozn.) zrušil uznesenie okresného súdu č. k. 38 Csp 41/2018 z 24. augusta 2022 o prerušení napadnutého konania a 11. októbra 2022 nariadil pojednávanie na 26. január 2023 (ktoré bolo po prejednaní veci odročené na 13. apríl 2023, pozn.). Pojednávanie uskutočnené 13. apríla 2023 bolo odročené (z dôvodu potreby vykonania konfrontácie svedeckých výpovedí a nutnosti predvolania znalcov zo spoločnosti [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] pretože závery nimi vypracovaného znaleckého posudku sťažovateľ spochybnil, pozn.) na 12. máj 2023 (predmetné pojednávanie sa neuskutočnilo z dôvodu, že predvolaní znalci okresnému súdu oznámili, že sa nemôžu dostaviť na pojednávanie, pozn.) na čo bolo 9. mája pojednávanie odročené na 22. jún 2023.

IV.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

8. Podstatou ústavnej sťažnosti je namietané porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy postupom okresného súdu v napadnutom konaní, a to primárne v dôsledku jeho nečinnosti.

9. Ústavný súd predovšetkým zdôrazňuje, že v prípade ústavných sťažností namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy takéto ústavné sťažnosti odmieta ako zjavne neopodstatnené, ak celková dĺžka konania pred súdom nesignalizuje reálnu možnosť zbytočných prieťahov, resp. ak argumenty v ústavnej sťažnosti v čase jej podania nepreukázali takú intenzitu porušenia označeného základného práva, aby bola ústavná sťažnosť prijatá na ďalšie konanie. K iným dôvodom zakladajúcim záver o zjavnej neopodstatnenosti ústavnej sťažnosti nesporne patrí aj ústavnoprávny rozmer, resp. ústavnoprávna intenzita namietaných pochybení, resp. nedostatkov v činnosti alebo rozhodovaní príslušného orgánu verejnej moci (súdu), ktorá je vždy posudzovaná v kontexte s konkrétnymi okolnosťami prípadu (m. m. I. ÚS 156/2019).

10. V súlade so svojou konštantnou judikatúrou ústavný súd zároveň uvádza, že nie každý zistený priet'ah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (I. ÚS 550/2020). S poukazom na už uvedené východiská tak pristúpil k posúdeniu ústavnej s'ťažnosti s'ťažovateľa.

11. Z podaného vyjadrenia okresného súdu, ako aj obsahu predloženého spisového materiálu týkajúceho sa napadnutého konania vyplýva, že napadnuté konanie od podania žaloby s'ťažovateľom 26. februára 2018 až do súčasnej doby stále prebieha (toho času v trvaní 5 rokov a 3 mesiacov, pozn.) bez vydania meritórneho rozhodnutia vo veci prvoinštančným súdom. S'ťažovateľ, ako už bolo uvedené, predmetnú dobu považuje za ústavne neakceptovateľnú a porušujúcu jeho základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov. Ústavný súd však v okolnostiach veci (prihliadajúc primárne na skutkovú náročnosť sporu a tiež objektívne okolnosti majúce dosah na plynulosť napadnutého konania, ako bude uvedené nižšie, pozn.) dospel k záveru, že napadnuté konanie, resp. jeho doterajší priebeh a dĺžka trvania v danom štádiu spĺňajú (aj keď možno hranične, pozn.) ústavnoprávne kritériá konania bez zbytočných priet'ahov.

12. Aj s poukazom na už uvedené tak ústavný súd najprv zohľadnil tú skutočnosť, že napadnuté konanie sa bezpochyby vyznačuje zvýšenou skutkovou náročnosťou (na čo vo svojom vyjadrení poukázal aj samotný okresný súd, pozn.). Že nejde len o „samoučelné“ konštatovanie, o tom podľa názoru ústavného súdu svedčí jednak tá skutočnosť (vyplývajúca aj z uvedeného prehľadu procesných úkonov, pozn.), že v rámci napadnutého konania boli, a to opakovane predkladané viaceré znalecké posudky (ako zo strany s'ťažovateľa tak aj žalovanej, pozn.), ku ktorým obidve sporové strany museli zaujať (v zásade odborné, pozn.) stanoviská (uvedené sa týkalo v zásade priebehu napadnutého konania počas roku 2019, pozn.). Je pritom možné konštatovať, že nielen žalovaná, ale aj samotný s'ťažovateľ žiadali okresný súd o poskytnutie predĺženia lehôt stanovených na podanie vyjadrenia (a to aj opakovane, pozn.) väčšinou o lehotu 30 dní. Nie je preto podľa posúdenia ústavného súdu na mieste tvrdenie s'ťažovateľa, že napadnuté konanie sa nevyznačuje značnou mierou skutkovej zložitosti. Na tomto mieste zároveň ústavný súd poukazuje aj na to, že v priebehu roka 2018 v zásade nie je možné okresnému súdu vytknúť žiadne priet'ahy.

12.1. Zároveň k ďalšiemu priebehu napadnutého konania zahŕňajúcemu v zásade celý rok 2020 až do predloženia súkromného znaleckého posudku žalovanou (ktorý predložila ako svoju procesnú obranu za účelom spochybnenia nároku uplatneného s'ťažovateľom, pozn.) 26. marca 2021 ústavný súd zdôrazňuje, že síce v priebehu tohto obdobia okresný súd v zásade okrem opakovaného prerušenia napadnutého konania v dôsledku žiadosti žalovanej o poskytnutie predĺženia lehoty na vypracovanie predmetného znaleckého posudku vo veci nevykonal iný relevantný procesný úkon, čo by mohlo byť „na prvý pohľad“ jednoznačne vnímané ako neodôvodnené priet'ahy v napadnutom konaní, avšak ústavný súd sa s takýmto názorom nestotožňuje. Argumentuje predovšetkým tým, že je jednoznačne preukázané, že vypracovanie súkromného znaleckého posudku (na ktorého predloženie mala žalovaná jednoznačne nárok v rámci svojej procesnej obrany, pozn.) bolo skomplikované, resp. v rozhodnom čase až znemožnené objektívnymi skutočnosťami (opatreniami v súvislosti s predchádzaním šírenia ochorenia COVID-19 v rokoch 2020 až 2021, pozn.). Ústavný súd poukazuje na to, že aj v rámci svojej vlastnej judikatúry túto skutočnosť (obmedzenia v súvislosti s pandémiou COVID-19, pozn.) v rozhodnom čase považoval za objektívnu skutočnosť, ktorú súdy nemohli v zásade nijak ovplyvniť (obzvlášť ak bolo jednoznačne preukázané, ako to bolo aj v danom prípade, že prijatými opatreniami došlo v zásade

k znemožneniu, resp. značnému sťaženiu vykonania nevyhnutných procesných úkonov, pozn.). Na ťarchu okresnému súdu tak nie je v okolnostiach danej veci možné pričítať jeho nečinnosť v tomto období. Ako bolo uvedené, túto objektívnu okolnosť ústavný súd nakoniec už opakovane reflektoval aj vo svojich niektorých predchádzajúcich rozhodnutiach (napríklad I. ÚS 504/2020, I. ÚS 42/2021, I. ÚS 126/2021, či I. ÚS 11/2022). V závere tejto časti je však možné poukázať na to, že okresný súd sa napriek tomu snažil docieľiť urýchlenie predloženia znaleckého posudku žalovanou aj udelením jej poriadkovej pokuty.

12.2. Pokiaľ ide o postup okresného súdu v ďalšom období napadnutého konania, počas obdobia rokov 2021 a 2022 (ako to vyplýva z obsahu spisu okresného súdu, pozn.) v zásade aj sťažovateľ istou mierou prispel k predĺženiu napadnutého konania (opakovanými žiadosťami o predĺženie lehoty na podanie vyjadrenia k znaleckému posudku, ako aj následne k vyjadreniu žalovanej, keď podal dupliku k replike žalovanej doručenej 9. júna 2021 až 7. októbra 2021, pozn.), ako aj tým, že žalovanej až po urgencii doručil (18. januára 2022, pozn.) ním predložený znalecký posudok (jeden z viacerých ním predložených, pozn.). Aj v tomto období je tak možné konštatovať, že sporové strany žiadali okresný súd o poskytnutie predĺženia lehôt stanovených im na podanie vyjadrenia, čo samo osebe tiež odôvodňuje záver o zvýšenej náročnosti sporu. Zároveň v priebehu roku 2022 (apríl 2022 až september 2022, pozn.) malo vplyv na riadny priebeh napadnutého konania aj to, že okresný súd sa opakovane snažil zabezpečiť vypracovanie znaleckého posudku v zahraničí (pričom boli oslovené 4 potencionálne organizácie v Českej republike na účel jeho vypracovania, avšak všetky vypracovanie znaleckého posudku odmietli, pozn.). Uvedené je podľa posúdenia ústavného súdu tiež do istej miery možné vnímať ako objektívny faktor, v dôsledku ktorého došlo k predĺženiu napadnutého konania (ani v danom prípade tak nie je možné bez všetkého pričítať na ťarchu okresného súdu predĺženie napadnutého konania v dôsledku jeho nečinnosti, pozn.).

12.3. V následnom období od konca roku 2022 až do súčasnosti okresný súd postupuje v zásade plynulo (keď vo veci prebiehajú pojednávania a vykonáva sa ďalšie potrebné dokazovanie, pričom ani pojednávanie nariadené na 12. máj 2023 nebolo zrušené z dôvodov na strane okresného súdu, pozn.).

13. Na základe ústavným súdom predloženého rozboru, resp. posúdenia doterajšieho priebehu napadnutého konania (zohľadniac pritom jeho jednotlivé špecifiká a objektívne okolnosti majúce nespochybniteľne vplyv na jeho doterajší priebeh, pozn.) je možné podľa názoru ústavného súdu v danom prípade jednoznačne uzavrieť, že síce tento priebeh nie je úplne ideálny, avšak okresný súd v dôsledku svojho postupu neprispel rozhodujúcou mierou k jeho predĺženiu. Ústavný súd v napadnutom konaní neidentifikoval zo strany okresného súdu dlhodobé obdobia jeho ničím neodôvodnenej absolútnej nečinnosti, ako to v podanej ústavnej sťažnosti predkladá sťažovateľ. Tiež podľa ústavného súdu nie je možné ani bez všetkého súhlasiť s názorom sťažovateľa, že tvrdenia obsiahnuté v ním podanej žalobe boli v priebehu napadnutého konania preukázané 4 nezávislými znaleckými posudkami, pretože, ako vyplýva z obsahu spisového materiálu okresného súdu vzťahujúceho sa na napadnuté konanie, aj v súčasnej dobe prebieha práve dokazovanie v súvislosti s preukázaním, resp. spochybnením záverov znaleckého dokazovania. Doterajší priebeh napadnutého konania je preto možné označiť za (hranične, pozn.) ústavnoprávne udržateľný.

14. S poukazom na to ústavný súd v danom prípade dospel k záveru, že postup okresného súdu v napadnutom konaní nie je možné považovať za taký, ktorý by vzhľadom na svoju ústavnoprávnu intenzitu po prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie dal dôvod na vyslovenie porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, preto ústavnú sťažnosť odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“). Ústavný súd ale dáva do pozornosti okresnému súdu, aby v ďalšom priebehu dbal o čo najefektívnejší postup v danej veci.

15. K tomu ústavný súd považuje za vhodné doplniť, že za výsledok sporu zodpovedajú jeho sporové strany (a to i sporu so slabšou stranou, keďže poisťná zmluva sa vo všeobecnosti považuje za zmluvu spotrebiteľskú – sp. zn. I. ÚS 546/2020 aj sp. zn. I. ÚS 157/2022), ktoré majú v spore preukázať vysokú mieru procesnej aktivity a svoje skutkové tvrdenia dokázať. Procesná aktivita má pritom mať na zreteli najmä časové kritérium, a to včasnosť, ktorú posudzuje podľa vlastnej úvahy konajúci súd (najmä s dôrazom na naplnenie požiadavky hospodárnosti a rýchlosti vedenia súdneho sporu vrátane uplatnenia sudcovskej koncentrácie, hoci v zmysle § 296 Civilného sporového poriadku vo vzťahu k spotrebiteľovi obmedzenej). Procesná strana taktiež zodpovedá za skutkový základ sporu. Civilné sporové konanie najmä po 1. júli 2016 je konaním dôkazným, ovládaným tzv. prejednávacím princípom (princípom formálnej pravdy). V takomto type konania sú sporové strany povinné substancovať svoje skutkové tvrdenia a dôkazné návrhy v jednotlivých procesných úkonoch (povinnosť tvrdenia a dôkazná povinnosť). Je teda na čase, aby najmä žalovaná strana nasmerovala svoju aktivitu viac na uplatňovanie prostriedkov procesnej obrany a unesenie bremena tvrdenia a bremena dôkazu, keďže v zmysle zásady *affirmanti incumbit probatio* (kto tvrdí, ten dokazuje) musí každá strana sporu uniesť bremeno tvrdenia týkajúce sa svojho tvrdenia a bremeno dôkazu, pokiaľ ide o splnenie si dôkaznej povinnosti.

16. Keďže ústavný súd ústavnú sťažnosť odmietol, bolo už bez právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa uvedenými v jej petite.

17. Na záver ústavný súd pripomína, že toto rozhodnutie nezakladá prekážku veci rozhodnutej v zmysle § 55 písm. a) zákona o ústavnom súde, a preto nebráni tomu, aby sa sťažovateľ domáhal ochrany svojich práv za predpokladu, že by v ďalšom priebehu napadnutého konania dochádzalo k zbytočným prietahom.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 25. mája 2023

Jana Baricová
predsedníčka senátu